

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

DIREKTORAT ZA SISTEM DAVČNIH, CARINSKIH
IN DRUGIH JAVNIH PRIHODKOV

Sektor za sistem posredne obdavčitve in carinski sistem

Župančičeva 3, p.p. 644a, 1001 Ljubljana

T: 01 369 67 17

F: 01 369 67 19

E: gp.mf@gov.si

www.mf.gov.si

URAD VLADE RS ZA KOMUNICIRANJE

gp.ukom@gov.si

*Prosimo, da se pri odgovoru
sklicujete na našo številko.*

Številka: 092-122/2019/2

Datum: 5. 9. 2019

Zadeva: Predlagam.vladi.si - predlog 10230-169: Neobvezno tiskanje računa - odgovor

Zveza: Vaš dopis številka 092-169/2019/1 z dne 30. 8. 2019

V svojem predlogu 7291-53, posredovanem prek spletnega orodja predlagam.vladi.si, predlagatelj navaja, da po njegovih opažanjih veliko ljudi vrže račun v smeti ob izhodu iz trgovine ali pa ga pusti na blagajni. Meni, da je tiskanje računov za vsakodnevne nakupe povsem nepotrebno in da gre pri tem za nepotrebno trošenje naravnih virov. Zato predlaga spremembo zakona tako, da natis računa ne bo več obvezen, rezen v primerih, ko stranka zahteva račun ali stranka z računom lahko uveljavlja garancijo.

Na podani predlog in utemeljitev Ministrstvo za finance pojasnjuje sledeče:

Obveznost izdaje računa za opravljene dobave blaga in storitev dobavitelja v okviru opravljanja dejavnosti je določena v Zakonu o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 13/11–UPB, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14 in 90/15; v nadaljevanju ZDDV-1). V skladu s prvim odstavkom 81. členom ZDDV-1 je določeno, da mora vsak davčni zavezanec zagotoviti, da sam, prejemnik ali tretja oseba v njegovem imenu in za njegov račun izda račun za opravljeno dobavo blaga ali storitev in za vsako predplačilo pred opravljeno dobavo. V drugem odstavku istega člena pa je dano pooblastilo ministru, pristojnemu za finance, da določi izjeme od obveznosti izdajanja računov za posamezne dobave blaga in storitev. Te izjeme so določene v 141. členu Pravilnika o izvajanju Zakona o davku na dodano vrednost (Ur. l. RS, št. 141/06, 52/07, 120/07, 21/08, 123/08, 105/09, 27/10, 104/10, 110/10, 82/11, 106/11, 108/11, 102/12, 54/13, 85/14, 95/14, 39/16, 45/16, 86/16 in 50/17). V ZDDV-1 so določeni obvezni podatki na računu za namene DDV in pravila glede oblike računa.

V skladu z ZDDV-1 lahko dobavitelj izda račun za namene DDV v papirni ali elektronski obliki. Papirna in elektronska sta enakovredni obliki računa za namene DDV, obvezni podatki na računu so isti ne glede na obliko. Za elektronski račun se šteje račun, ki je bil izdan in prejet v kateri koli elektronski obliki. Prejemnik se mora strinjati z uporabo elektronskega računa.

Predpisi, ki urejajo DDV, določajo obveznost izročitve izdanega računa kupcu oziroma prejem računa s strani kupca v naslednjih primerih:

- v primeru, ko je kupec blaga oziroma storitve davčni zavezanec ali pravna oseba, ki ni davčni zavezanec (za namene uveljavljanja odbitka DDV) in
- v primeru izdaje elektronskega računa končnemu potrošniku, kar je določeno v drugem, tretjem in sedmem odstavku 84. člena.

Predpisi, ki urejajo DDV, izrecno ne določajo obveznosti izročitve papirnega računa končnemu potrošniku.

Obveznost izročitve računa kupcu ne glede na status kupca je predpisana v Zakonu o davčnem potrjevanju računov (UR. I. RS, št. 57/15 in 69/17; v nadaljevanju ZDavPR), in sicer za vse račune, ki jih je davčni zavezanec dolžen izdati v skladu s predpisi, ki urejajo DDV, in so plačani v gotovini. V ZDavPR je plačilo z gotovino za namene tega zakona opredeljeno kot plačilo z bankovci in kovanci, ki so v obtoku kot plačilno sredstvo, drugi načini plačila, ki niso neposredna nakazila na transakcijski račun, odprt pri ponudniku plačilnih storitev, plačila s plačilno ali kreditno kartico, čekom in drugi podobni načini plačila. ZDavPR določa tudi nekatere izjeme od obveznosti davčnega potrjevanja računov. Zavezanci za davčno potrjevanje računov so dolžni na vidnem mestu objaviti obvestilo o obveznosti izdaje in izročitve računa kupcu, kupci pa so dolžni prevzeti in zadržati izdani račun. V skladu z ZDDV-1 je ta lahko v papirni ali elektronski obliki.

Obveznost izstavitve računa v primerih, ko je kupec blaga ali storitev oziroma potrošnik fizična oseba, ki pridobiva ali uporablja blago in storitve za namene izven njegove poklicne ali pridobitne dejavnosti, dodatno ureja Zakon o varstvu potrošnikov. Ta določa, da je podjetje dolžno za prodano blago oziroma opravljeno storitev potrošniku izdati račun, razen če ni z drugim predpisom drugače določeno. Na tem mestu opozarjamo, da je Zakon o varstvu potrošnikov v pristojnosti Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo.

Davčni zavezanec izpolni obveznost izdaje računa za opravljeno dobavo blaga ali storitev v skladu z ZDDV-1 s kreiranjem računa v svojih poslovnih evidencah, obveznost izročitve računa končnemu potrošniku, ki je predpisana z ZDavPR in z ZVPot, pa davčni zavezanec izpolni z izročitvijo papirnega računa kupcu ali s prenosom računa po elektronski poti na elektronski naslov kupca, pri čemer mora kupec z izročitvijo računa v elektronski obliki izrecno soglašati in dobavitelju tudi posredovati podatke o naslovu, na katerega bo prejemal elektronske račune. V primeru, da se kupec z uporabo elektronskega računa ni izrecno strinjal oziroma dogovoril z dobaviteljem, mu je dobavitelj dolžen izdati račun v papirni obliki. Oba načina izpolnitve obveznosti izdaje in izročitve računa kupcu sta z zakonskega vidika enakovredna. Izdaja in izročitev računa kupcu sta v vseh opisanih okoliščinah zakonska obveznost dobavitelja, prevzem in hramba računa, plačanega z gotovino, pa tudi zakonska obveznost kupca.

Razlogi za uveljavitev in namen veljavnih določb glede obveznosti izstavitve in izročitve računa kupcu v ZDavPR in ZVPot so različni. Osnovni namen vseh ukrepov, vključenih v ZDavPR je zaježitev sive ekonomije z vzpostavitvijo transparentnosti ustvarjenega prometa pri dobaviteljih blaga in storitev ter zaščita davčnih prihodkov države na eni strani in vzpostavitev poštene konkurence na trgu na drugi strani. Namen ukrepa obveznosti izročitve računa kupcu blaga oziroma naročniku storitve najpozneje ob prejemu plačila v gotovini za dobavitelja in obveznosti kupca oziroma prejemnika storitve, da račun prevzame in ga hrani neposredno po odhodu iz poslovnega prostora (ter ga na zahtevo predloži pooblaščenim osebam davčnega organa ali Tržnega inšpektorata Republike Slovenije) pa je predvsem vzpostavitev možnosti dvojnega nadzora nad izdajo računov, in sicer prek nadzornega organa in prek kupcev blaga in storitev. Večja učinkovitost tega ukrepa je bila dosežena tudi s promocijskimi aktivnostmi in nagradno igro Vklopi razum, zahtevaj račun! Finančne uprave Republike Slovenije.

Ureditev obveznosti izdaje in davčnega potrjevanja računov, vključno z obveznostjo izstavitve računa kupcu, se je z vidika transparentnosti poslovanja davčnih zavezancev, ki sprejemajo

gotovinska plačila, in davčnega vidika izkazala za učinkovito, zato spremembe te ureditve ne podpiramo.

Lep pozdrav,

Pripravila:
mag. Irena Guštin
višja svetovalka I

Darko Medved
podsekretar

